

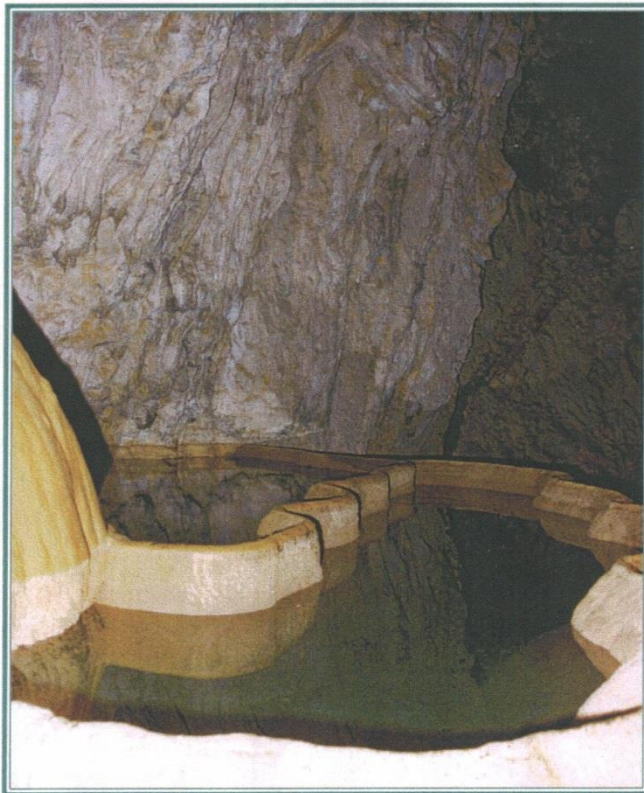

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ

СТОПИЋА ПЕЋИНА

ПРЕДЛОГ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД ЗАШТИТУ
КАО ПРИРОДНОГ ДОБРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА

Београд, 2004.

НАЗИВ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Споменик природе "Стопића пећина"

КАТЕГОРИЈА ПРИРОДНОГ ДОБРА ПРЕМА КЛАСИФИКАЦИЈИ НАЦИОНАЛНОГ ЗАКОНОДАВСТВА И СВЕТСКЕ УНИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ (IUCN)

Споменик природе.

Природно добро од изузетног значаја - I категорија.

МЕЂУНАРОДНИ СТАТУС ПРИРОДНОГ ДОБРА

IUCN класификација заштићених природних подручја:

- Category III - Natural Monument / Natural Landmark - Природни споменик.
- IUCN Листа националних паркова и заштићених подручја
- (United Nations List of National parks & Protected Areas). Не уписује се због мале површине.
- На основу Инвентара геонаслеђа Србије, природно добро Стопића пећина је објекат геонаслеђа балканског значаја и чека се верификација Европске асоцијације за конзервацију геолошког наслеђа - ProGEO.

ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ И СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ

Подземни хоризонтални облик карстног рељефа. Разграната, према улазу нагнута пећина са атрактивним амбијентом који сачињавају бигрене каде у Сали са кадама (десном каналу) и леп пећински накит. Ниједна до сад откривена пећина у Србији нема тако велике, ни толики број бигрених када. Пећина је станиште стеноендемита *Duvalius (Neoduvalius) cvijici stopicensis* (Jeannel 1923.).

Стопића пећина се састоји из три целине, чији су улази на површини: Стопића пећина, Понор Трнавског потока и Пећиница. Укупна дужина канала читавог система је 1.594 м. Улаз у Стопића пећину је висине 18 m и ширине до 40 m, тако да она спада у ред пећина са највећим улазима у Србији.

После стотинак метара пространог Главног канала (Светла и Тамна дворана) са вигледима, пећина се грана на два крака. Нижи, Речни канал, хидролошки је активан и повезан са понором Трнавског потока. Тај крак у ствари представља подземни ток Трнавског потока. Виши крак, Канал са кадама, сув је и пружа се у правцу Пећинице.

На почетку сувог Канала са кадама налази се дворана са бројним каскадно распоређеним бигреним кадама. Највећа када је димензија 12,5 x 3 m.

Речни канал силази у Главни канал једном каскадом, преко које се прелива ток и чини веома атрактиван слап познат под називом „Извор живота“.

Пећина обилује и другим облицима пећинског накита по чему су познати Сала са балдахинама, Црвени камин, Корални димњак, ерозиони ломци и други.

Стопића пећина је станиште стеноендемичне подврсте троглобионтске трехине *Duvalius cvijici stopicensis*. Поред ње, у пећини су пронађени и ретки гуанобни краткокрилци *Quedius mesomelinus skoraszewskyi*, *Atheta spelaea*, *Deleaster dichrous* и *Dianous coeruleus*.

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИРОДНОГ ДОБРА

Југозападна Србија, североисточни део масива Златибора. Територија општине Чајетина, атар села Рожанства, засеок Стопићи.

ПОВРШИНА

Површина природног добра од изузетног значаја које је стављен под заштиту износи: 65,82,52 ha.

Просторни оквир заштите: Откривена крашка површ са вигледима, стеновити отсек у коме се налази улаз, долина водотока који истиче из пећине до ушћа у Приштевицу, околина понора Трнавског потока, Пећиница и простор који све наведене локалитете обухвата.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ

На простору који стављен под заштиту успостављен је, у складу са чланом 49. Закона о заштити животне средине, режим заштите II степена.

УПРАВЉАЧ

ТО „Златибор“
Миладина Пећинара 2
31315 Златибор
zlatibor@zlatibor.org.rs
031841646
031848015
031848415